

Profielschets burgemeester
gemeente Schiermonnikoog

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Het profiel van de burgemeester	
Voorzitter van de raad	3
Boegbeeld	3
Burgervader	3
Portefeuillehouder	4
(Regionaal) netwerker	4
Vertrouwenspersoon	4
Inkleuring van het profiel	5
Basiscondities	5
Bestuursstijlen	5
Bestuursvaardigheden	5
Omgevingschets gemeente	
Bestuur	8
Schiermonnikoog in de regio	9
Ambtelijke organisatie	9
Bevolking	10
Beleid	11
Tot slot	11

Inleiding

Op Schiermonnikoog is op 6 augustus 2015 met het vertrek van de heer Stellinga een vacature ontstaan voor het ambt van burgemeester. Naar aanleiding daarvan is de heer Stellingwerf als waarnemend burgemeester benoemd. Het is nu noodzakelijk een procedure op te starten, gericht op het aantrekken van een nieuwe burgemeester. Dit wordt veroorzaakt door het gegeven, dat de Rijks- en provinciale overheid opteren voor door de Kroon benoemde burgemeesters, waarbij de periode van waarneming zo veel mogelijk wordt beperkt. Ook aan het waarnemerschap, dat momenteel ingevuld wordt door de heer Stellingwerf komt daarmee een einde.

Voor de vervulling van de vacature die hiermee ontstaat, heeft de gemeenteraad deze profielschets opgesteld.

In de schets wordt achtereenvolgens een beeld gegeven van het gewenste profiel van de burgemeester, de bijbehorende bestuurscompetenties, de overige overwegingen en van de gemeente Schiermonnikoog. Het gaat om hoofdlijnen.

De profielschets is opgesteld door de fractievoorzitters en de griffier van de gemeenteraad. De secretaris heeft zijn inbreng geleverd door het schrijven van het hoofdstuk "ambtelijke organisatie".

Het profiel van de burgemeester

(Waar in het onderstaande hij of hem wordt geschreven, kan ook zij of haar worden gelezen).

Voorzitter van de raad

Wij achten het van belang dat de voorzitter van Raad oog heeft voor de onderlinge verhoudingen, omdat deze bepalend zijn voor de voortgang in de besluitvorming en instandhouding van de goede sfeer. De raadsvergaderingen kenmerken zich door de levendigheid van de gedachtewisselingen. Van de burgemeester wordt verwacht dat hij deze discussies in goede banen leidt en laat uitmonden in duidelijke besluitvorming. Hij moet een verbinder zijn, die eventuele tegenstellingen kan overbruggen. Verder moet hij zijn rol als voorzitter van de raad op zo'n manier gestalte geven, dat hij daarin mede invulling geeft aan de duale verhouding tussen raad en college. De burgemeester dient, naast het doordringen tot de essentie van de aangelegenheid, ook aandacht te hebben voor de standpunten van partijen, die niet in het college zijn vertegenwoordigd.

De burgemeester zal, als voorzitter, enerzijds met gezag moeten opereren en anderzijds ook (actief) een rol willen spelen in het bij elkaar brengen van belangen en daartoe tijdig en op basis van vertrouwen en persoonlijk contact initiatieven nemen. Wij zoeken het daarbij niet zozeer in de formele verantwoordelijkheden maar in aanvulling daarop ook in het oog houden van de menselijke maat.

Boegbeeld

De burgemeester wordt in onze gemeenschap gezien als boegbeeld van de gemeente. Hij staat daarbij midden in onze gemeentelijke samenleving. Belangen kunnen tegenstrijdig lijken of er kunnen, zowel bestuurlijk als maatschappelijk, minderheidsbelangen aan de orde zijn. Van de burgemeester verwachten wij dat hij begrip heeft voor deze situaties. Hij staat open voor opvattingen en gaat daar betrokken mee om. Een herkenbare en heldere wijze van opereren is daarbij van belang. Respect opbouwen is daarbij een belangrijke voorwaarde.

Burgervader

De burgemeester weet wat er op Schiermonnikoog speelt en handelt daar ook naar, ook in zijn contacten met de bevolking en maatschappelijke instellingen. De burger op het eiland verwacht van de burgemeester een luisterend oor en betrokkenheid bij het (soms

individuele) wel en wee. Hij is daarop aanspreekbaar en benaderbaar, terwijl tegelijkertijd afstand wordt bewaard tot het ondernemen van concrete acties en toezeggingen.

Vertrouwenspersoon

Het is van belang, dat de burgemeester door de bevolking van het eiland tevens als vertrouwenspersoon wordt gezien. Dit vloeit ook voort uit zijn rol als boegbeeld.

Hij zal een antenne moeten hebben voor (sluimerende) stagnatie in besluitvorming, (potentiële) belangentegenstellingen, wringende verhoudingen en (latente) obstructie. De wethouders hebben hier een belangrijke rol, maar ook van de burgemeester vergt dit een actieve opstelling. Dat kan er, eventueel na overleg met collegeleden of raad, toe leiden dat de burgemeester het initiatief neemt tot vroegtijdig overleg met betrokkenen om escalatie of stagnatie te voorkomen. Zowel formeel als informeel kan de burgemeester hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Wij zien die rol dan niet zozeer als onderhandelaar, maar meer als wegbereider naar een resultaat dat telt voor betrokkenen met in achtneming van het belang van onze gemeenschap.

Portefeuillehouder

Hierna wordt aangegeven dat de burgemeester, naast zijn wettelijke taken, ook een aantal portefeuilles beheert, waarvan de omvang en inhoud volwaardig is. Zowel de raad als het college staan achter dit uitgangspunt. De daadwerkelijke portefeuillevdeling laten wij, zoals al vermeld, aan het college over. Het college kan immers rekening houden met de persoonlijke voorkeuren en interesses voor de verschillende portefeuilles.

De zorg voor veiligheid in de gemeente behoort uiteraard tot de verantwoordelijkheid van de burgemeester. In die rol verwachten wij van hem doortastendheid en beïnvloeding van het regionale beleid, ook ten aanzien van de Waddenzee.

Het college werkt collegiaal. De voorzitter moet ook binnen het college zo nodig de coördinator en de bruggenbouwer zijn.

Netwerker

De gemeente participeert actief in (regionale) samenwerkingsverbanden, waarvan het samenwerkingsverband De Waddeneilanden het belangrijkste is. Wij verwachten van de burgemeester dat hij inziet, dat bovengemeentelijke samenwerking cruciaal is om als kleine gemeente volwaardig te kunnen blijven functioneren. Hij behoort daarin een actieve rol te spelen, hetzij op basis van eigen contacten, hetzij als "uitgezonden ambassadeur" van de gemeente. Het gaat dan zowel om representatieve taken als om belangenbehartiging. Van de burgemeester vergt dit dat hij enerzijds aandacht heeft voor bovengemeentelijke belangen en afwegingen, maar ook het belang van Schiermonnikoog behartigt en daarbij tevens het imago van het eiland in de rest van Nederland in het oog houdt.

Inkleuring van het profiel

Naast en in aanvulling op bovenstaande, vinden wij het belangrijk dat de burgemeester voldoet aan het volgende profiel:

1. De burgemeester heeft bestuurservaring en (zo mogelijk) de beschikking over relevante netwerken op regionaal en nationaal niveau.
2. De burgemeester heeft inzicht en (zo mogelijk aan te tonen) affiniteit met alle aspecten van het openbaar bestuur.
3. De burgemeester wil in de Schiermonnikogersamenleving staan, waarbij hij attent is op de voor de gemeenschap belangrijke momenten. Hij heeft affiniteit met Schiermonnikoog als Nationaal Park en onderkent de waarde daarvan.
4. Het gemeentebestuur van Schiermonnikoog werkt frequent en intensief samen met de Vereniging Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en het Waterschap, die een deel van het buitengebied van het eiland beheren.
5. De burgemeester vindt het van belang dat in de bestuurlijke processen de menselijke maat in het oog wordt gehouden.
6. Nevenfuncties mogen de burgemeester niet belemmeren in zijn functioneren, maar zouden bij voorkeur de vervulling van het burgemeestersambt moeten versterken.
7. De kwaliteiten van de burgemeester geven, boven politieke affiniteit, bij de voordracht de doorslag. De landelijke politieke partijen zijn niet in de gemeenteraad van Schiermonnikoog vertegenwoordigd. De burgemeester hoeft geen lid te zijn van een landelijke politieke partij.
8. De burgemeester krijgt te maken met een klein slagvaardig en deskundig ambtelijk apparaat. Hij houdt rekening met de soms beperkte capaciteit ten gevolge daarvan, en kan inspelen op het gegeven dat op Schiermonnikoog bestuur en uitvoering dichter bij elkaar staan dan in andere gemeenten.
9. Van de burgemeester wordt verwacht, dat hij als een “meewerkend voorman” zelf verschillende werkzaamheden voor zijn rekening neemt.

Basiscondities

Net als overal gelden ook voor de burgemeester van Schiermonnikoog als basiscondities:

Identificatie

De burgemeester neemt in iedere situatie die zich voordoet een passende positie in en identificeert zich met de mensen met wie hij op dat moment te maken heeft. Bij een incident dat inwoners van de gemeente aangrijpt, legt hij voldoende empathie aan de dag.

Bindend vermogen

De burgemeester is het verbindend element tussen mensen en belangen en kan als dat nodig is bijdragen aan het tot stand komen van een gemeenschappelijke visie. Hij is een bruggenbouwer en goed in staat samenwerkingsverbanden te smeden en te onderhouden.

Integriteit

De burgemeester geeft het goede voorbeeld, handelt transparant, eenduidig, volgens algemeen geaccepteerde normen en waarden, draagt deze uit en spreekt anderen erop aan.

Onafhankelijkheid

De burgemeester staat boven de partijen en heeft zoveel gezag dat anderen hem deze positie ook toekennen.

Stressbestendigheid

De burgemeester onderneemt acties en treedt op in situaties die daarom vragen. In crisissituaties straalt de burgemeester rust en vertrouwen uit.

Bestuursstijlen

Iedereen heeft een eigen stijl van besturen. Het gaat hierbij om de basishouding van de burgemeester waarop hij primair is gericht. Van de burgemeester op Schiermonnikoog worden primair de volgende stijlen gevraagd:

Verbinder

De burgemeester bestuurt door het versterken van het groepsmoreel, het stellen van samenwerkingskaders, het bieden van ruimte voor individuele prestaties binnen groepsverband en het aandacht schenken aan het samenwerkingsproces. Juist in een kleine gemeenschap, een kleine raad, een klein college en een klein ambtelijk apparaat komen tegenstellingen sneller aan het licht. De burgemeester overbrugt dergelijke tegenstellingen en voorkomt daardoor dat deze de lopende processen vertragen en frustreren.

Coördinator

De burgemeester is zich bewust van zijn coördinerende rol in de bestuursdriehoek raad (griffier), college (burgemeester) en ambtelijk apparaat (secretaris). Hij is een teamspeler.

Realisator

De burgemeester bestuurt door het maken van afspraken, mensen verantwoordelijk te stellen voor hun taak, mensen aan te zetten tot actie en door te vragen om inzet. Van de burgemeester wordt verwacht dat hij de gestelde doelen weet te realiseren.

Bestuursvaardigheden

Om de burgemeestersfunctie in Schiermonnikoog optimaal te kunnen vervullen worden in het licht van de van hem te verwachten bijdragen en rollen, de volgende vaardigheden verwacht:

Besluitvaardigheid

Beslissingen nemen door middel van het ondernemen van acties, of zich vastleggen door het uitspreken van meningen.

Omgevingsbewustzijn

Laten blijken goed te zijn geïnformeerd over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen of andere omgevingsfactoren, en deze kennis effectief benutten voor de eigen functie of samenwerkingsverbanden.

Het hebben van een antenne voor signalen uit de lokale samenleving, die vaak een grotere rol in het sociale verkeer spelen dan in samenlevingen elders, die altijd groter en in fysieke zin minder geïsoleerd zijn.

Goede omgang met de pers.

Zoals hierna wordt aangegeven staat Schiermonnikoog meer dan andere gemeenten van vergelijkbare grootte in de belangstelling van de media. Het imago van het eiland is daarmee gemoeid.

Sociabiliteit

Vlot en effectief contacten met anderen leggen en onderhouden; zich gemakkelijk in allerlei gezelschappen begeven.

Daadkracht en overtuigingskracht

Kansen signaleren en ernaar handelen. Liever uit zichzelf beginnen dan passief afwachten. Acties ondernemen om doelen te bereiken. Erop gericht zijn om anderen te overtuigen van een bepaald standpunt en instemming te krijgen voor plannen en ideeën.

Inlevingsvermogen

Onderkennen van gevoelens en behoeften van anderen; verplaatsen in anderen en zich bewust tonen van de invloed van het eigen handelen.

Visie uitdragen

De richting waarin de gemeente zal gaan en de doelen die moeten worden nagestreefd op een aansprekende manier overbrengen en er draagvlak voor creëren. Hij kan op een adequate manier inspelen op de bestuurlijke ontwikkelingen die op Schiermonnikoog afkomen, met name in de sfeer van intergemeentelijke samenwerking.

Omgevingschets gemeente

In deze profielschets geven wij een beeld van wat voor de gemeente belangrijk is. Wij gaan daarbij kort in op enkele beleidsaangelegenheden omdat de burgemeester zelf ook een aantal beleidsp portefeuilles voor zijn/haar rekening neemt.

Bestuur

De Gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat in zijn geheel uit plaatselijke partijen. Momenteel is de samenstelling als volgt: Ons Belang (4 zetels), Democraten Schiermonnikoog 2010 (2 zetels), Christelijke Groepering Schiermonnikoog (2 zetels) en Schiermonnikoogs Belang (1 zetel). De fracties Ons Belang en Democraten Schiermonnikoog 2010 leveren elk één wethouder.

De vergaderingen van de gemeenteraad van Schiermonnikoog kenmerken zich door levendige en pittige discussies. Dit neemt niet weg, dat de sfeer zakelijk en goed is en dat er respect is voor andere meningen. Er wordt recht gedaan aan het dualisme. Schiermonnikoog is de kleinste zelfstandige gemeente van Nederland. Er zijn twee parttime wethouders. Het gevolg daarvan is dat de burgemeester een portefeuille heeft die qua omvang en inhoud volwaardig is en past bij een fulltime bestuurder. Het gaat daarbij uitdrukkelijk niet alleen om die zaken die standaard aan de burgemeester worden toebedeeld als Voorlichting, Openbare Orde en Veiligheid, Brandweer en Rampenbestrijding.

In de bestaande portefeuillevverdeling heeft de burgemeester daarnaast de volgende portefeuilles:

Personeel en Organisatie

Sociaal Domein

Duurzaamheid

Werelderfgoed Waddenzee

Project Nieuwe Bezoekerscentrum

Samenwerking De Waddeneilanden (Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog).

De burgemeester vormt samen met zijn collega's van de andere eilanden het "Dagelijks Bestuur" van dit samenwerkingsverband.

Uiteraard bepaalt het nieuwe college de portefeuillevverdeling.

Schiermonnikoog in de regio

Het gemeentebestuur is van mening, dat Schiermonnikoog een zelfstandige en volwaardige gemeente moet zijn en blijven die voldoet aan de basisvereisten die aan gemeenten worden gesteld. Dit lukt door de samenwerking met de andere Waddeneilanden.

Bovendien zijn er diverse vormen van samenwerking met gemeenten in Noordoost Friesland. Op strategisch niveau werken de eilanden al vanaf 1984 samen. Daarnaast is er op het gebied van algemeen bestuurlijke onderwerpen sprake van specifieke samenwerkingsrelaties. Voorbeelden hiervan zijn Financiën en de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, die zijn uitbesteed aan de gemeente Noordoost-Fryslân. De gemeente Ameland voert de gemeentelijke onderwistaken voor Schiermonnikoog uit en de gemeente Leeuwarden verzorgt de ICT. Regie- of contactambtenaren zorgen voor inpassing in het gemeentelijk beleid.

Verder moet in dit verband het structurele overleg over de veerdiensten met Rijkswaterstaat en de directie van rederij Wagenborg genoemd worden.

De eilandsituatie is van grote invloed op het functioneren van de gemeente. Voor de ordenende taakgebieden zijn omgevingsfactoren als hoge natuurwaarden, kenmerkende landschapselementen, karakteristieke bebouwingselementen en -patronen alsmede leefbaarheid sterk bepalend voor de beleidsruimte van het lokale bestuur. Een groot deel van het eiland heeft het predicaat Nationaal Park.

De eilandsituatie kan met zich meebrengen dat een andere implementatie van wetgeving of van beleid noodzakelijk is dan bij gemeenten aan het vaste land.

Regelmatig dienen zich situaties aan waarin de eilandgemeenten zich bijzonder moeten inspannen om erkenning te krijgen voor de uitzonderlijke positie waarin zij zich bevinden.

De kleinschaligheid en samenhang met de bijzondere omgevingsfactoren maken dat verschillende gebruiksvormen van de publieke ruimte dicht naast elkaar staan. Dit kan gemakkelijk tot belangentegenstellingen leiden. Daarnaast zijn ook belangen van mensen of organisaties van buiten de gemeente, zoals de Vereniging Natuurmonumenten en het Nationaal Park, van invloed op het lokaal bestuur. Hier komt nog bij dat de belangstelling, onder andere van de media, voor Schiermonnikoog als eiland en als kleinste gemeente van Nederland groter is dan voor gemeenten van vergelijkbare grootte elders in Nederland.

Ambtelijke organisatie

Schiermonnikoog telt ongeveer 950 inwoners. Om de gemeente in staat te stellen over een adequaat ambtelijk apparaat te beschikken, is de gemeente ingedeeld in de categorie van gemeenten tot en met 8.000 inwoners.

De gemeentelijke organisatie in hoofdlijn: De organisatie bestaat uit ongeveer 24 fte, verdeeld over ongeveer 40 medewerkers. Gemiddeld zijn ongeveer 25 medewerkers dagelijks aanwezig in het gemeentehuis. De communicatielijnen zijn heel kort zowel binnen de ambtelijke organisatie als tussen ambtelijke organisatie en bestuur. De relatie tussen ambtelijke organisatie, griffie en politiek goed. De ambtelijke organisatie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Beleidsteam
- Publiekszaken
- Buitendienst
- Griffie

De gemeentesecretaris stuurt het beleidsteam en publiekszaken aan. De coördinator beleid ondersteunt de gemeentesecretaris in relatie tot het beleidsteam. Daarnaast stuurt een teamleider de buitendienst aan.

Bevolking

Het aantal inwoners vertoont een licht dalende tendens. Er is sprake van vergrijzing en ontgroening op Schiermonnikoog. De demografische ontwikkeling op Schiermonnikoog is een duidelijk aandachtspunt voor de komende jaren.

Economie

Het toerisme is de pijler onder de economie van Schiermonnikoog. Jaarlijks ontvangen we ongeveer 300.000 gasten. Van de in totaal 425 banen op Schiermonnikoog is het merendeel direct afhankelijk van dit toerisme. Daarnaast zijn er ook een flink aantal banen in de toeleverende bedrijven, zoals bouw, installatie en schoonmaakbranche. Daarnaast is er een aantal melkveebedrijven op Schiermonnikoog. Ongeveer 80 procent van de inwoners is direct / indirect afhankelijk van het toerisme.

Een belangrijk aandachtspunt vormt die vrij eenzijdige werkgelegenheidsstructuur op het eiland. Daarnaast zien we dat de overheidsinstanties en nutsbedrijven zich steeds meer van het eiland terugtrekken, waardoor de eenzijdige werkgelegenheidsstructuur versterkt wordt. Het vooruitzicht van een totale afhankelijkheid van het toerisme zou voor de eilander bevolking een sociaal-maatschappelijke verarming betekenen.

Het gemeentebestuur hecht daarom grote waarde aan het behoud van de werkgelegenheid - ook buiten de toeristische sector - en vervult een actieve rol om deze zo veel als mogelijk voor Schiermonnikoog te behouden.

Beleid

Het beleid is onder te verdelen in een vijftal programma's:

1. Sociaal.
2. Leefomgeving
3. Economie en werkgelegenheid
4. Burgers en bestuur
5. Financien en belastingen

Voor meer informatie en uitwerking verwijzen we naar de programmabegroting 2017. Deze is te vinden op onze website.

Tot slot

Gelet op het voorgaande bestaan er voor kandidaten zeker ontplooiingsmogelijkheden in dit bestuurlijke ambt. Bovendien is het burgemeesterschap van Schiermonnikoog door de veelzijdigheid van de taken een boeiende en uitdagende functie.

Gezien het feit, dat hij wordt gezien als burgervader en hij omgevingsbewust moet zijn is het noodzakelijk, dat hij met zijn eventuele partner en gezin op het eiland woont. Een fraai gelegen ambtswoning is aanwezig.

Van de burgemeester wordt verwacht, dat hij een enthousiasmerende rol speelt bij het betrekken van jongeren bij de plaatselijke politiek.

Het is mogelijk, dat een assessment een onderdeel vormt van de selectieprocedure. De gebruikelijke (privacy)regels worden daarbij in acht genomen.